

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

mint felülvizsgálati bíróság

Gfv. IX. 30. 346/2009/4. szám

A Magyar Köztársaság nevében!

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a dr. Nagy Marianna vezető jogtanácsos által képviselt **felperesnek**, dr. Horváth Géza ügyvéd által képviselt **I. rendű**, és dr. Bodolai László ügyvéd által képviselt **II. rendű alperesek** ellen kölcsöntartozás megfizetése iránt a Budaörsi Városi Bíróságnál 18.P.22.062/2007. szám alatt indult és a Pest Megyei Bíróság 4.Pf.21.687/2009/3. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Pest Megyei Bíróság 4.Pf.21.687/2009/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az I. r. alperesnek 31.870 (Harmincegyezer-nyolcszázhetven) forint felülvizsgálati perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati kérelem szempontjából irányadó tényállás szerint a felperes az 1999. december 22-én kelt kölcsönszerződés alapján 1,683.160 Ft kölcsönt nyújtott az I. r. alperesnek 60 havi lejáratra, egy meghatározott gépjármű megvásárlásához. A kölcsön visszafizetéséért a II. r. alperes készfizető kezességet vállalt. A szerződés részét képező Általános Szerződési Feltételek (ÁSZF) 9.2. pontja szerint a felek egymásnak küldött értesítései a kézbesítéssel lépnek hatályba. Amennyiben a posta a küldeményt nem tudja kézbesíteni, a bank által feladott küldeményt 5 nap elteltével kézbesítettnek kell tekinteni. Az adóst terheli annak felelőssége, hogy a címváltozást a bankkal nem közölte, és emiatt vált a küldemény kézbesíthetetlenné.

A fizetési kötelezettség elmulasztása miatt a felperes a kölcsönszerződést 2001. január 2-án azonnali hatállyal felmondta,

az I. r. alperes a járművet január 19-én a felperesnek átadta. A felperes a 2001. július 5-én kézbesített levelében felhívta az I. r. alperest a tartozás rendezésére, amely felhívás eredménytelen marad. 2003. augusztus 18-án ismételt fizetési felszólítást küldött, amelyet a posta "ismeretlen helyre költözött" jelzéssel kézbesített vissza.

A 2007. június 8-án benyújtott fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelemmel indult, majd az alperesek ellentmondása folytán perré alakult eljárásban a felperes 1,020.004 Ft kölcsön, ennek 2001. június 29-étől járó késedelmi kamata és a perköltségek megfizetésére kérte az alpereseket kötelezni.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték, elsősorban elévülési kifogást terjesztettek elő, ezen túl érdemben is védekeztek.

Az elsőfokon eljáró Budaörsi Városi Bíróság a 18.P.22.062/2007/29. számú ítéletében a kereset elévülés okából elutasította.

A Pest Megyei Bíróság a felperes fellebbezése folytán hozott 4.Pf.21.687/2009/3. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Mindkét fokú bíróságnak az volt a jogi álláspontja, hogy az ÁSZF 9.2. pontjában írt, a kézbesítés általános szabályaitól való eltérő megállapodás a szerződés 2001. január 2-án történő felmondás miatti megszűnése után már nem volt alkalmazható, ezért a 2003. augusztus 18-án kelt felszólításhoz a Ptk. 327. §-ának (1) bekezdésében írt, az elévülést megszakító joghatás nem fűződött, e joghatást csak a felhívásnak az I. r. alpereshez történő megérkezése váltotta volna ki. A hatályos, - a 2001. július 5-ei felszólítástól a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem benyújtásáig a Ptk. 324. §-ának (1) bekezdésében írt 5 éves elévülési idő 2006. július 5-én anélkül telt el, hogy bármely jogcselekmény az elévülés megszakítását idézte volna elő, így a felperes követelése elévült. Az elévült követelés a Ptk. 325. §-ának (1) bekezdése szerint bírósági úton nem érvényesíthető, ezért a keresetet el kellett utasítani.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott felülvizsgálati kérelmet, amelyben - tartalma szerint - annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és az alperesek 1,020.004 Ft-ban és kamataiban való egyetemleges marasztalását, valamint a perköltségei megítélését kérte.

A másodfokú bíróság által elkövetett jogszabálysértést a Ptk. 4. §-ában foglaltak megsértésében jelölte meg. Előadta, hogy a Ptk. 4. §-a a felek részére kötelezően írja elő a polgári jogok gyakorlása során az együttműködési kötelezettséget. A felek szerződésének részét képező ÁSZF 9.1. alpontja az adatszolgáltatási kötelezettséget, a 9.2. alpontja pedig az értesítésekre vonatkozó szabályokat tartalmazza. A felek között a szerződéses jogviszony

akkor ér véget, amikor az alperesek a kölcsönt maradéktalanul visszafizették. Az alperesek tehát a szerződés felmondását követően is kötelesek az írásban vállalt, valamint a Ptk. 4. §-a szerint őket terhelő együttműködési kötelezettségüket teljesíteni. Téves az eljáró bíróságoknak az az álláspontja, miszerint a már ismertetett szerződési feltételek csak a szerződés fennállása alatt tett jognyilatkozatok hatályosulásának szabályait tartalmazzák, a szerződés felmondással történt megszűnését követően tett felszólítás hatályosulását viszont a Ptk. szabályai szerint kell megítélni. Az ÁSZF 9.2. pontja szerint amennyiben a posta a kézbesítést megkísérli, ám az nem jár eredménnyel, úgy a bank által postai úton feladott küldeményt 5 nap elteltével a sikertelen kézbesítés ellenére is kézbesítettnek kell tekinteni.

Vitatta az elsőfokú bíróság álláspontját, miszerint a Ptk. 4. §-ának (1) bekezdésében rögzített együttműködési kötelezettség megsértése esetében sem tekinthetők a kiküldött felszólító levelek kézbesítettnek. Hivatkozott a Legfelsőbb Bíróságnak a BH 2006/1/12. sorszám alatt közzétett eseti döntésére, amely szerint a felszólítás akkor is közöltnak tekinthető, ha az azért nem jut a másik fél tudomására, mert az azt tartalmazó irat átvétele az érdekelt fél hibájából hiúsult meg. A perbeli esetben az alperes a felperes által is ismert lakcíméről elköltözött, az új lakcímét a felperesnek nem jelentette be, így a saját hibájából hiúsult meg a felszólítást tartalmazó irat kézbesítése. Az alperes ezért nem mentheti ki magát a kölcsöntartozás megfizetése alól azzal, hogy a felszólító levél nem került kézbesítésre, és ez a követelés elévüléséhez vezetett.

Az I. r. alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult, a II. r. alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtott be.

-.-.-

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes által szövegezett ÁSZF 9.1. pontja adatszolgáltatási kötelezettségként értesítési kötelezettséget írt elő az I.r. alperes részére abban az esetben, ha a szerződésben írt adatai - így a lakcíme - megváltozott. E kötelezettség viszont értelemszerűen csak addig terheli a felet, amíg a szerződés fennáll, a szerződés megszűnésével az értesítési kötelezettség mint adatszolgáltatási kötelezettség is elenyészik. A perbeli szerződés a felmondással - annak kézbesítésével - 2001. január 2-án a Ptk. 321. §-ának (1) bekezdése szerint megszűnt. A követelés egy összegben esedékessé vált, annak kiegyenlítését a hitelező a Ptk. 319. §-ának (2) bekezdésében foglaltak szerint a szerződés megszűnése ellenére is követelhetette. További szolgáltatásokkal -

beleértve az adatszolgáltatási kötelezettséget is - a felek nem tartoznak, így megszűnt a feleknek minden egyéb, - a szerződésből folyó kötelezettsége. A szerződés megszűnéséig, sőt a 2001. júliusi fizetési felszólítás 2001. július 5-én történt kézbesítésekor az alperes lakcíme változatlan volt, eddig sem a szerződés 9.1. pontjában írt értesítési kötelezettségét nem mulasztotta el, sem pedig a Ptk. 4. §-ának (1) bekezdésében szabályozott együttműködési kötelezettségét nem sértette meg, a szerződés megszűnése következtében pedig a továbbiakban már ilyen kötelezettség nem terhelte. Az iratokhoz csatolt, a felperes Általános Üzleti Feltételeinek 2.1.1. pontja egyébként is akként rendelkezik, hogy az együttműködési kötelezettség megszegése a fél kártérítési felelősségét vonja maga után, és nem azzal a következménnyel jár, hogy az elküldött felszólítást kézbesítettnek kellene tekinteni.

Az ÁSZF 9.2. pontja a felek értesítéseinek a kézbesítését szabályozza. Az értesítés azonban nem azonos a szerződés felmondásával, avagy a fizetési felszólítással, ezért ez utóbbiakra mindenképpen a Ptk. 214. §-ának (1) bekezdése az irányadó. A Ptk. 214. §-ának (1) bekezdése értelmében az írásban vagy távirati úton közölt nyilatkozat hatályosságához az szükséges, hogy az a másik félhez megérkezzen. A 2003. augusztus 18-án kelt írásbeli felszólítás az alpereshez nem érkezett meg, mivel a posta "ismeretlen helyre költözött" jelzéssel kézbesítette vissza, ezért az nem volt alkalmas az elévülésnek a Ptk. 327. §-ának (1) bekezdése szerinti megszakítására.

Jogsértés nélkül állapították meg ezért az eljáró bíróságok, hogy a követelés elévült, az a Ptk. 325. §-ának (1) bekezdése szerint bírósági úton nem érvényesíthető, és ez alapján jogsértés nélkül utasították el a felperes keresetét.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a Pest Megyei Bíróság 4.Pf.21.687/2009/3. számú ítéletét a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

A felperes felülvizsgálati kérelme sikertelen volt, ezért a Pp.78. §-ának (1) bekezdése szerint köteles az I. r. alperesnek a felülvizsgálati eljárással okozott költségét megtéríteni. Az I. r. alperes felülvizsgálati perköltsége a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a/ pontja és (5) bekezdése szerint felszámítható, az ÁFA-t is tartalmazó 31.870 Ft ügyvédi munkadíjat foglalja magában. A II. r. alperesnek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, ezért arról a Legfelsőbb Bíróságnak rendelkeznie nem kellett.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2010.január 5.

*Salamonné Dr. Solymosi Ibolya s.k. a tanács elnöke,
Gyöngyösiné Dr. Gyügyei Klára s.k. előadó bíró,
Dr. Lőrincz Györgyné s.k. bíró*